

özdoğrular
serbest muhasebeci mali müşavirlik ltd.şti.
"Chartered Accountants & Auditors Ltd."

Teşvik Belgeli Yatırım Uygulaması–2012

özdoğrular
serbest muhasebeci mali müşavirlik ltd.şti.
"Chartered Accountants & Auditors Ltd."

Sunuş

Hükümet tarafından 6 Nisan 2012 tarihinde, temel amacı kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda, tasarrufları katma değeri yüksek yatırımlara yönlendirmek, üretimi ve istihdamı artırmak, uluslararası rekabet gücünü artıracak teknoloji ve araştırma geliştirme içeriği yüksek bölgesel ve büyük ölçekli yatırımlar ile stratejik yatırımları özendirmek, uluslar arası doğrudan yatırımları artırmak, bölgesel gelişmişlik farklılıklarını gidermek, kümelenme ve çevre korumaya yönelik yatırımlar ile araştırma ve geliştirme faaliyetlerini desteklemek olan yeni teşvik paketi açıklanmıştır.

Söz konusu teşvik paketi kapsamında yapılan açıklamalar, 19 Haziran 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2012/3305 sayılı "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar" ile yaşama geçirilmiştir. Yayımlandığı tarih itibarıyla yürürlüğe girmiş olan söz konusu Karar'da temel olarak, teşvik belgesi kapsamında gerçekleştirilecek olan yatırımlara sağlanan teşvik ve desteklerin neler olduğu ve bunların uygulanma koşullarına ilişkin hükümlere yer verilmiştir. 13 Ekim 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2012/3802 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 2012/3305 sayılı "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar"da bazı değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler de 19 Haziran 2012 tarihinden geçerli olmak üzere yayım tarihinde yürürlüğe girmiştir.

2012/3305 sayılı "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar" ile 14 Temmuz 2009 tarihli ve 2009/15199 sayılı "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar" yürürlükten kaldırılmıştır. 19 Haziran 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ve bu karara ilişkin olarak yayımlanan "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin 2012/1 Sayılı Tebliğ" uyarınca teşvik ve destek unsurları hakkında genel bilgi vermek ve temel esaslar çerçevesinde muhtemel sorulara cevap verebilmek amacıyla **100 Soruda Teşvik Belgesi Yatırım Uygulaması – 2012** adlı çalışma hazırlanmıştır.

Çalışmamızda ele alınan konuların mevzuatın tümünü kapsamaması mümkün olmadığından, yatırımcıların her türlü sorusuna cevap vermesi de beklenmemelidir. Uygulamada ortaya çıkan tereddütlerle ilgili olarak özellikle Ekonomi Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı tarafından yapılacak olan açıklamaların takip edilmesinin faydalı olacağını hatırlatmak isteriz. Bu çerçevede hazırlanmış olan çalışmamızın yeni yatırım planları bulunan girişimcilere yardımcı olmasını ümit ediyoruz.

Saygılarımızla.
Ernst & Young Türkiye

İçindekiler

I. Teşvik ve desteklerin uygulama alanı	Soru 1 - 4	Sayfa 4-7
II. Bölgesel sınıflandırma, büyük ölçekli ve stratejik yatırımlar	Soru 5 - 17	Sayfa 8-18
III. Yatırımların teşvik belgesine bağlanması uygulaması	Soru 18 - 35	Sayfa 19-25
IV. Finansal kiralama işlemlerinde teşvik uygulaması	Soru 36 - 41	Sayfa 26-27
V. Teşvik ve destek unsurları	Soru 42 - 100	Sayfa 28-40
A. Gümrük vergisi muafiyeti, KDV istisnası ve KDV iadesi	Soru 53 - 66	Sayfa 28-29
B. Faiz desteği	Soru 53 - 66	Sayfa 30-32
C. Sigorta primi işveren hissesi desteği	Soru 67 – 73	Sayfa 33-34
D. Sigorta primi desteği	Soru 74 - 79	Sayfa 35
E. Gelir vergisi stopajı desteği	Soru 80 - 82	Sayfa 36
F. İndirimli kurumlar vergisi uygulaması	Soru 83 - 99	Sayfa 37-39
G. Yatırım yeri tahsisi	Soru 100	Sayfa 40

I. Teşvik ve desteklerin uygulama alanı

1. Teşvik uygulamasının dayanağı nedir?

Uygulamanın dayanağı 19 Haziran 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak aynı tarih itibarıyla yürürlüğe giren Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında 2012/3305 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'dır. Karar'da, teşvik belgeli yatırımlara Devlet tarafından sağlanacak teşvik ve destek unsurları hakkında hükümler yer almaktadır. 20 Haziran 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2012/3305 numaralı "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ"de ise ilgili Karar'ın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

13 Ekim 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2012/3802 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 2012/3305 sayılı "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar"da bazı değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler de 19 Haziran 2012 tarihinden geçerli olmak üzere yayım tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Belirtilen mevzuattaki teşvik ve desteklere ilişkin ilgili kanunlarda hüküm değişiklikleri ile yeni hükümlerin eklenmesi 15 Haziran 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 6322 sayılı "Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile gerçekleştirilmiştir.

2. Düzenlemeden kimler yararlanabilir?

Düzenlemeden, teşvik belgesi temin edilmesi şartıyla, gerçek kişiler, adi ortaklıklar, sermaye şirketleri, kooperatifler, birlikler, iş ortaklıkları, kamu kurum ve kuruluşları (genel ve özel bütçeli kurum ve kuruluşlar, il özel idareleri, belediyeler ve kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların sermaye bileşimindeki hisse oranları % 50'yi geçen kurum ve kuruluşlar) ve kamu kuruluşu niteliğindeki meslek kuruluşları, dernekler ve vakıflar ile yurt dışındaki yabancı şirketlerin Türkiye'deki şubeleri yararlanabilecektir.

Kuruluş süreci tamamlanmamış tüzel kişiler adına yapılacak teşvik belgesi müracaatları değerlendirmeye alınmamaktadır.

3. Teşvik ve desteklerden yararlanamayacak yatırımlar hangileridir?

Karara ilişkin Ek 4'de hangi yatırımların teşvik ve desteklerden yararlanamayacakları belirtilmiştir. Aşağıda liste olarak yer verilen bu yatırımlar, Karar'da yer verilen diğer şartların tamamını sağlasalar dahi Karar'daki teşvik ve destek unsurlarının hiç birinden yararlanamayacaklardır.

a. Tarım ve tarımsal sanayi

1. Un, irmik (makarna imalatı ile entegre irmik yatırımları ve mısır irmiği yatırımları hariç), yem (balık unu, balık yağı, balık yemi ve entegre hayvancılık üretimi içindeki yem üretimi hariç), nişasta ve nişasta bazlı şeker.
2. Dışarıya yemek hizmeti sunan işletmeler (hazır yemek).
3. Küp şeker.
4. 5 dekarın altındaki seracılık yatırımları.
5. Bitkisel üretim (5 dekar ve üstü seracılık yatırımları, kültür mantarı yetiştiriciliği ve entegre hayvancılık yatırımları içerisindeki yem bitkileri yetiştiriciliği hariç).
6. Bölgesel uygulamalar kapsamında teşvik edilecek entegre hayvancılık yatırımları ve şartlı desteklenecek hayvancılık yatırımları dışındaki hayvancılık yatırımları.
7. 5 ton/gün ve altında üretim kapasitesine sahip süt işleme yatırımları.

b. İmalat, enerji ve madencilik yatırımları

1. Tuğla ve kiremit üretimine yönelik modernizasyon cinsi dışındaki yatırımlar.
2. Kütlü pamuk işleme yatırımları.
3. İplik ve dokuma (yün ipliği, 15 Milyon Türk Lirasının üzerindeki iplik yatırımları, 5 Milyon Türk Lirasının üzerindeki dokuma yatırımları, akıllı ve çok fonksiyonlu teknik tekstil, halı, tafting, dokunmamış/örülmemiş kumaş ve çuval üretimine yönelik yatırımlar hariç) konularında modernizasyon yatırımları dışındaki yatırımlar.
4. Doğalgaza dayalı elektrik üretimi yatırımları.
5. Rödovans sözleşmesine istinaden gerçekleştirilecek madencilik yatırımları (Kamu kurum ve kuruluşları veya bunların doğrudan iştirakleri ile yapılan anlaşmalara istinaden kamuya ait maden sahalarında yapılan madencilik yatırımları bu kapsamda değerlendirilmez).
6. Kömür istihracına yönelik yatırımlar (Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonunun uluslararası kodifikasyon sistemine göre "düşük C" kategorisinde yer alan kömürler hariç).
7. Ek-5'de yer alan demir çelik ürünlerinin üretimine yönelik yatırımlar (Ancak, bu üretim konularında aşağıdaki kriterleri birlikte sağlayan işletmeler sadece genel teşvik sisteminden desteklenebilir.
 - a. Ortaklık yapısındaki bir veya birden fazla tüzel kişinin veya kamu kurum ve kuruluşunun hisseleri toplamının %25 veya daha fazla olmaması.
 - b. Başka bir işletmenin sermayesinin %25 veya daha fazlasına sahip olmaması.
 - c. Çalışan sayısı yıllık 250 kişiden az olması.
 - d. Yıllık net satış hasılatı 50 Milyon Euro veya mali bilançosu değeri 43 Milyon Euro karşılığı Türk Lirasını aşmaması.

Bu kriterler, 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden düzenlenen belgelere de uygulanabilir).

8. Sentetik elyaf veya sentetik ipliğin ekstrüzyon yöntemiyle üretimine yönelik modernizasyon cinsi dışındaki yatırımlar (Ancak, söz konusu modernizasyon yatırımları ile 7'nci maddede belirtilen kriterleri birlikte sağlayan işletmelerin sentetik elyaf veya sentetik ipliğin ekstrüzyon yöntemiyle üretimine yönelik yatırımları sadece genel teşvik sisteminden desteklenebilir).

c. Hizmetler sektörü

1. Okul öncesi, ilkokul, ortaokul, lise, yüksekokul, üniversite, yükseköğretim ve teknik ve mesleki öğretim dışında kalan eğitim yatırımları ile yetişkinlerin eğitilmesine yönelik (kurslar, dershaneler vb.) yatırımlar.
2. Poliklinik, muayenehane ve müşterek muayenehane yatırımları.
3. Turizm yatırım/işletme belgeli oteller, butik oteller, tatil köyleri, özel konaklama tesisleri ve dağ/yayla evleri dışında kalan turizm konaklama tesisleri.
4. Ülke genelinde yayım yapan günlük gazete basım hizmetleri, televizyon/radyo yayıncılığı ve baskı, basım, matbaa ve ambalaj yatırımları dışındaki basın ve yayın yatırımları.
5. Sinema salonu yatırımları.

6. Müteahhitlik hizmetleri ve konut üretimine yönelik yatırımlar.
7. Yolcu ve yük taşımacılığına yönelik otobüs ile çekici ve treyler yatırımları (Belediyelerin yapacakları yatırımlar hariç).
8. Hipermarket, ticaret merkezi, alışveriş merkezi ve otopark yatırımları dâhil toptan ve perakende ticarete yönelik yatırımlar.
9. Kara taşıtları bakım, onarım ve servis istasyonu yatırımları.
10. Petrol ürünleri (LPG dâhil) dağıtım yatırımları, akaryakıt istasyonu yatırımları.
11. Karayolları dinlenme tesisi yatırımları, mola noktaları.
12. Lokantalar, kafeteryalar, eğlence yerleri, günübirlik tesisler, termal kür tesisleri, sağlıklı yaşam tesisleri, yüzme havuzları.
13. Yat ithali yatırımları.
14. Taşıt kiralama yatırımları.
15. Halı yıkama yatırımları.
16. Gayrimenkul kiralama ve iş faaliyetleri (Yazılım, AR-GE faaliyetleri, veri tabanı faaliyetleri, veri işleme, teknik test ve analiz faaliyetleri, ambalajlama faaliyetleri ile gösteri, sergi ve kongre faaliyetleri hariç).
17. Finansal kiralama faaliyetleri hariç olmak üzere mali aracı kuruluşların yatırımları.
18. Kapalı alanı 500 m²'nin altında olan soğuk hava deposu yatırımları.
19. Komple yeni ve tevsi niteliğindeki tersane yatırımları.

4. Teşviki belirli şartlara bağlı yatırımlar nelerdir?

Karara ilişkin Ek 4'de bazı yatırımların, ancak Karar'da belirtilen şartların yerine getirilmesi durumunda teşvik ve destek unsurlarından yararlanabilecekleri belirtilmektedir. Bu yatırımlar ile teşvik ve destek unsurlarından yararlanma şartlarına aşağıda yer verilmiştir.

a. Tarım ve tarımsal sanayi

1. Süt yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında asgari 150 büyükbaş.
2. Et yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında asgari 150 büyükbaş.
3. Damızlık büyükbaş entegre hayvan yetiştiriciliğinde (et/süt yönlü) asgari 150 büyükbaş/dönem.
4. Kanatlı entegre yatırımlarında 100.000 adet/dönem.
5. Süt ve et yönlü küçükbaş entegre yatırımlarında (damızlık dâhil) 1.000 küçükbaş/dönem şartı aranır.

b. İmalat sanayi

1. Düz örme konusunda yapılacak yatırımlarda toplam makine sistem sayısının asgari 60 olması şartı aranır.
2. Hazır beton yatırımlarında asgari 100 m³/saat ve üzerindeki komple yeni yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenebilir.

c. Hizmetler sektörü

1. Bir veya birkaç yerde gümrükleme ve sigortacılık hizmetlerinin de sunulduğu antrepo, elleçleme-paketleme ve otomasyon hizmetlerini birlikte içeren, asgari toplam kapalı alanı 10.000 m² olan entegre lojistik yatırımları için, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından alınmış L2 belgesinin yatırım süresi sonuna kadar ibraz edilmesi kaydıyla, teşvik belgesi düzenlenebilir. Söz konusu teşvik belgeleri kapsamına yük taşımacılığına yönelik araçlar dâhil edilmez.
2. Boru hattıyla taşımacılık, petrol ve doğalgaz ürünleri, dolun ve depolama tesisi yatırımlarında dağıtım araçları ve tüpler hariç olmak üzere, sadece sabit tesise yönelik harcamalar için teşvik belgesi düzenlenebilir.
3. Kültür yatırımları için, Kültür ve Turizm Bakanlığından alınacak kültür belgesine istinaden teşvik belgesi düzenlenebilir. Ancak, münhasıran bu amaçla inşa edilenler dışında, yeme-içme, spor, eğlence ve satış üniteleri gibi birimler kapsama dâhil edilmez.
4. Kültür ve Turizm Bakanlığından alınacak turizm belgesini haiz eğlence merkezi ve temalı tesis gibi konaklama içermeyen turizm yatırımları teşvik belgesine bağlanabilir. Ancak, münhasıran bu amaçla inşa edilenler dışında, yeme-içme, spor, eğlence ve satış üniteleri gibi birimler kapsama dâhil edilmez.
5. Kültür ve Turizm Bakanlığından alınacak Kültür veya Turizm Belgesini haiz fuar, kongre, sergi ve gösteri merkezi yatırımları için teşvik belgesi düzenlenebilir. Fuar ve sergi merkezlerinde, otopark hariç asgari kapalı alanın 5000 m², kongre merkezlerinde asgari koltuk sayısının 1000, gösteri merkezlerinde ise asgari koltuk sayısının 2500 olması şartı aranır.
6. Spor tesisi yatırımlarında asgari 10 Milyon TL sabit yatırım şartı aranır.
7. Havaalanı yer hizmeti yatırımlarında teşvik belgesi kapsamına trafiğe çıkmayan ve sadece apronda kullanılan motorlu taşıtlar dâhil edilebilir. Binek otomobilleri proje kapsamına dâhil edilmez.
8. Havayolu işletmeciliği ve kargo taşımacılığı yatırımlarında temin edilecek uçaklarda birim başına asgari kapasitenin 50 koltuk, kargo uçaklarında ise asgari kargo kapasitesinin 30.000 kg olması şartı aranır. Faaliyet konusu bizatihi havayolu işletmeciliği ve/veya kargo taşımacılığı olan yatırımlar dışında genel amaçlı ve hava taksi işletmeciliği amaçlı yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenmez.
9. Uydu, telsiz, kablo vb. iletişim ortamlarından gelen haberleşme, radyo, televizyon ve veri sinyallerini birleştirip tek bir paket halinde nihai tüketiciye iletimini sağlayan hizmet yatırımlarında nihai hizmeti alanlar tarafından kullanılan yatırım malları destek unsurlarından faydalandırılmaz.
10. Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, il özel idareleri, birlik, kooperatif vb. kuruluşların görev alanlarına yönelik olarak yapacakları yatırımlar proje bazında değerlendirilerek teşvik belgesi düzenlenebilir.
11. Sadece vinç hizmetlerine yönelik yatırımlarda her bir vinç için asgari 100 ton kaldırma kapasitesi aranır. 500 ton kaldırma kapasitesinin altında kullanılmış vinç ithaline izin verilmez.
12. Çamaşır yıkama ve kurutma yatırımlarında asgari 2 Milyon TL sabit yatırım şartı aranır.
13. Yat inşa yatırımlarında teşvik belgesi düzenlenebilmesi için yat boyunun asgari 24 metre olması şartı aranır.

II. Bölgesel sınıflandırma, büyük ölçekli ve stratejik yatırımlar

5. Bölgesel sınıflandırmanın amacı ve sınırları nelerdir?

2002/4720 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile bölgesel istatistiklerin toplanması, geliştirilmesi, bölgelerin sosyo-ekonomik analizlerinin yapılması, bölgesel politikaların çerçevesinin belirlenmesi ve Avrupa Birliği Bölgesel İstatistik Sistemine uygun karşılaştırılabilir istatistiki veri tabanı oluşturulması amacıyla ülke genelinde İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması yapılmıştır. Karar ile yukarıda yer verilen Karar'daki sınıflandırmalar dikkate alınmak suretiyle iller, sosyo-ekonomik gelişmişlik (SEGE) seviyelerine göre 6 gruba ayrılmıştır. İstatistiki bölge sınıflandırması kapsamında 6 gruba ayrılan iller aşağıda tablolar halinde belirtilmiştir.

Yatırım teşvik uygulamalarında bölgeler

1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge	5. Bölge	6. Bölge
Ankara	Adana	Balıkesir	Afyonkarahisar	Adıyaman	Ağrı
Antalya	Aydın	Bilecik	Amasya	Aksaray	Ardahan
Bursa	Bolu	Burdur	Artvin	Bayburt	Batman
Eskişehir	Çanakkale (Bozcaada ve Gökçeada ilçeleri Hariç)	Gaziantep	Bartın	Çankırı	Bingöl
İstanbul	Denizli	Karabük	Çorum	Erzurum	Bitlis
İzmir	Edirne	Karaman	Düzce	Giresun	Diyarbakır
Kocaeli	Isparta	Manisa	Elazığ	Gümüşhane	Hakkari
Muğla	Kayseri	Mersin	Erzincan	Kahramanmaraş	İğdır
	Kırklareli	Samsun	Hatay	Kilis	Kars
	Konya	Trabzon	Kastamonu	Niğde	Mardin
	Sakarya	Uşak	Kırıkkale	Ordu	Muş
	Tekirdağ	Zonguldak	Kırşehir	Osmaniye	Siirt
	Yalova		Kütahya	Sinop	Şanlıurfa
			Malatya	Tokat	Şırnak
			Nevşehir	Tunceli	Van
			Rize	Yozgat	Bozcaada ve Gökçeada ilçeleri
			Sivas		

6. Bölgesel teşvik uygulaması kapsamında sağlanan teşvik ve destek unsurları nelerdir?

Bölgesel teşvik uygulaması kapsamında yararlanılabilecek teşvik ve destek unsurlarına bölgeler itibarıyla aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Destek Unsurları	1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge	5. Bölge	6. Bölge
KDV istisnası	+	+	+	+	+	+
Gümrük vergisi muafiyeti	+	+	+	+	+	+
Yatırıma katkı oranı (%)	15	20	25	30	40	50
Yatırım/İşletme (%) (*)	0/100	10/90	20/80	30/70	50/50	80/20
Vergi indirim oranı (%)	50	55	60	70	80	90
Sigorta primi işveren hissesi desteği	2 yıl	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl
SGK işveren desteği sınırı (S.Y.T. %)	10	15	20	25	35	+
Yatırım yeri tahsis	+	+	+	+	+	+
Faiz desteği	-	-	+	+	+	+
Gelir vergisi stopajı desteği	-	-	-	-	-	10 yıl
Sigorta primi işçi hissesi desteği	-	-	-	-	-	10 yıl

(*) Yatırıma katkı tutarına mahsuben, yer verilen oranlarda yatırım döneminde yatırımcının diğer faaliyetlerden elde edilen kazançlarına indirimli kurumlar vergisi uygulanabilir.

Teşvik edilmeyecek yatırım konuları, aranan şartları sağlayamayan yatırım konuları, bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik yatırımlar hariç olmak üzere, asgari sabit yatırım tutarlarının üzerindeki tüm yatırımlar, bölgesel ayırım yapılmaksızın genel teşvik uygulaması kapsamında gümrük vergisi muafiyeti ile katma değer vergisi istisnasından yararlanacaklardır. Ayrıca, bu uygulama kapsamında sadece gemi inşa yatırımları için sigorta primi işveren hissesi desteği ve 6. bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için gelir vergisi stopajı desteği sağlanmaktadır.

Tabloda yer verilen "Yatırıma Katkı Oranı ve Vergi İndirimi Oranı" 31.12.2013 tarihine kadar yatırıma başlanması durumunda geçerlidir.

Bu kapsamda destek unsurlarından yararlanan yatırım harcamaları, kamu kurum ve kuruluşlarının destekleri ile diğer kuruluşların kamu kaynaklı desteklerinden yararlanamaz. Ayrıca söz konusu desteklerden yararlanan yatırım harcamaları için Ekonomi Bakanlığına teşvik belgesi müracaatı yapılamaz. Bu hükme aykırı davranılması halinde, her iki durumda da bu Karar kapsamında yararlanılan destekler ilgili mevzuatı çerçevesinde tahsil edilir.

7. Her türlü yatırım teşviklerden yararlanabilir mi?

Karar'ın 4. maddesinde, bölgesel desteklerden yararlanacak olan yatırım konularının yukarıda yer verilen her bir il grubunun yatırım potansiyeli ve rekabet gücü dikkate alınarak Karar'a ekli 2-B sayılı listede gösterildiği

belirtilmektedir. Başka bir deyişle her türlü yatırımın bölgesel teşviklerden yararlanması mümkün değildir. 5. sorunun cevabında bölgeler itibarıyla gruplandırılan illerde hangi yatırım konularının teşviklerden yararlanabileceğinin tespiti için Karar ekindeki 2 numaralı listeye bakılması gerekmektedir. Bu liste çok uzun olduğu için bu çalışmamızda (8. sorunun cevabında) sadece 4 büyük ilimizde teşviklerden yararlanacak sektörler yer verilmiştir.

8. İstanbul, Ankara, İzmir ve Bursa'da teşviklerden yararlanacak yatırım konuları hangileridir?

Örnek olması açısından, bu Karar çerçevesinde İstanbul, Ankara, İzmir ve Bursa'da desteklenecek olan yatırım konularına aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir.

İstanbul (1. bölge)

Sektör Kodu	Bölgesel teşviklerden yararlanacak sektörler	Asgari yatırım tutarları ve kapasiteleri
7	Derinin tabaklanması, işlenmesi (sadece İstanbul Deri İhtisas OSB ve Tuzla OSB'de yapılacak yatırımlar)	1 Milyon TL
14	İlaç/eczacılıkta ve tıpta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünlerin imalatı	4 Milyon TL
31	Sınai kalıp	4 Milyon TL
32	Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı	4 Milyon TL
34	Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	4 Milyon TL
35	Tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı	1 Milyon TL
42	Öğrenci yurtları	100 öğrenci
45	Eğitim hizmetleri (okul öncesi eğitim hizmetleri dahil, yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	1 Milyon TL
46	Hastane yatırımı, huzurevi	Hastane: 1 Milyon TL Huzurevi: 100 kişi
48	Atık geri kazanım veya bertaraf tesisleri	1 Milyon TL

Ankara (1. bölge)

Sektör Kodu	Bölgesel teşviklerden yararlanacak sektörler	Asgari yatırım tutarları ve kapasiteleri
1	Entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil olmak üzere entegre hayvancılık yatırımları (dipnot 5'te belirtilen asgari kapasite şartlarına uymayan yatırımlar hariç)	1 Milyon TL
2	Su ürünleri yetiştiriciliği (balık yavrusu ve yumurtası üretimi dahil)	1 Milyon TL
3	Gıda ürünleri ve içecek imalatı (dip not 6'da belirtilen yatırım)	2 Milyon TL

	konuları hariç)	
4	Tekstil ürünleri imalatı (dip not 8'de belirtilen şartları sağlamayan iplik ve dokuma yatırımları hariç)	Tekstilin aprelenmesi yatırımları için 10 Milyon TL, diğer yatırım konularında 2 Milyon TL
8	Bavul, el çantası, saraciyeye, ayakkabı vb. imalatı	1 Milyon TL
9	Ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç), hasır ve buna benzer örülerek yapılan maddelerin imalatı	4 Milyon TL
10	Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	10 Milyon TL
14	İlaç/eczacılıkta ve tıpta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünlerin imalatı	4 Milyon TL
22	Düz cam, düz camın şekillendirilmesi ve işlenmesi (çok katlı yalıtım camları hariç) çukur cam, cam elyaf ve camdan elektrik izolatörleri ve seramik yalıtım malzemeleri imalatı	4 Milyon TL
27	Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi, metal döküm sanayi	4 Milyon TL
30	Makine ve teçhizat imalatı	4 Milyon TL
32	Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı	4 Milyon TL
33	Elektrikli makine ve cihazları imalatı	4 Milyon TL
34	Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	4 Milyon TL
35	Tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı	1 Milyon TL
36	Motorlu kara taşıtı ve yan sanayi	Motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL; motorlu kara taşıtları yan sanayinde yatırım tutarı 4 Milyon TL
37	Hava taşıtları ve motorlarının bakım ve onarımı	4 Milyon TL
39	Mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	4 Milyon TL
41	Oteller	3 yıldız ve üzeri
42	Öğrenci yurtları	100 öğrenci
43	Soğuk hava deposu hizmetleri	1.000 metrekare
44	Lisanslı depoculuk	2 Milyon TL
45	Eğitim hizmetleri (okul öncesi eğitim hizmetleri dahil, yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	1 Milyon TL
46	Hastane yatırımı, huzurevi	Hastane: 1 Milyon TL

		Huzurevi: 100 kişi
48	Atık geri kazanım veya bertaraf tesisleri	1 Milyon TL
50	Seracılık	40 dekar

İzmir (1. bölge)

Sektör Kodu	Bölgesel teşviklerden yararlanacak sektörler	Asgari yatırım tutarları ve kapasiteleri
1	Entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil olmak üzere entegre hayvancılık yatırımları (dipnot 5'te belirtilen asgari kapasite şartlarına uymayan yatırımlar hariç)	1 Milyon TL
2	Su ürünleri yetiştiriciliği (balık yavrusu ve yumurtası üretimi dahil)	1 Milyon TL
3	Gıda ürünleri ve içecek imalatı (dip not 6'da belirtilen yatırım konuları hariç)	2 Milyon TL
8	Bavul, el çantası, saraciye, ayakkabı vb. imalatı	1 Milyon TL
9	Ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç), hasır ve buna benzer örülerek yapılan maddelerin imalatı	4 Milyon TL
10	Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	10 Milyon TL
11	Kimyasal madde ve ürünlerin imalatı	4 Milyon TL
23	Seramikten yapılan sıhhi ürünler, seramik yapıtım malzemeleri, seramik karo ve kaldırım taşı imalatı	4 Milyon TL
27	Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi, metal döküm sanayi	4 Milyon TL
30	Makine ve teçhizat imalatı	4 Milyon TL
32	Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı	4 Milyon TL
33	Elektrikli makine ve cihazları imalatı	4 Milyon TL
34	Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	4 Milyon TL
35	Tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı	1 Milyon TL
36	Motorlu kara taşıtı ve yan sanayi	Motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL; motorlu kara taşıtları yan sanayinde yatırım tutarı 4 Milyon TL
37	Hava taşıtları ve motorlarının bakım ve onarımı	4 Milyon TL
38	Motosiklet ve bisiklet üretimi	4 Milyon TL

39	Mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	4 Milyon TL
41	Oteller	3 yıldız ve üzeri
42	Öğrenci yurtları	100 öğrenci
43	Soğuk hava deposu hizmetleri	1.000 metrekare
44	Lisanslı depoculuk	2 Milyon TL
45	Eğitim hizmetleri (okul öncesi eğitim hizmetleri dahil, yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	1 Milyon TL
46	Hastane yatırımı, huzurevi	Hastane: 1 Milyon TL Huzurevi: 100 kişi
48	Atık geri kazanım veya bertaraf tesisleri	1 Milyon TL
50	Seracılık	40 dekar

Bursa (1. bölge)

Sektör Kodu	Bölgesel teşviklerden yararlanacak sektörler	Asgari yatırım tutarları ve kapasiteleri
1	Entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil olmak üzere entegre hayvancılık yatırımları (dipnot 5'te belirtilen asgari kapasite şartlarına uymayan yatırımlar hariç)	1 Milyon TL
2	Su ürünleri yetiştiriciliği (balık yavrusu ve yumurtası üretimi dahil)	1 Milyon TL
3	Gıda ürünleri ve içecek imalatı (dip not 6'da belirtilen yatırım konuları hariç)	2 Milyon TL
4	Tekstil ürünleri imalatı (dip not 8'de belirtilen şartları sağlamayan iplik ve dokuma yatırımları hariç)	Tekstilin aprenmesi yatırımları için 10 Milyon TL, diğer yatırım konularında 2 Milyon TL
9	Ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç), hasır ve buna benzer örülerek yapılan maddelerin imalatı	4 Milyon TL
10	Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	10 Milyon TL
14	İlaç/eczacılıkta ve tıpta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünlerin imalatı	4 Milyon TL
20	Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (fırınlanmış kilden, kiremit, biriket, tuğla ve inşaat malzemeleri, çimento, inşaat amaçlı beton ürünleri, hazır beton, harç, çok katlı yalıtım camları hariç)	4 Milyon TL

27	Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi, metal döküm sanayi	4 Milyon TL
30	Makine ve teçhizat imalatı	4 Milyon TL
32	Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı	4 Milyon TL
33	Elektrikli makine ve cihazları imalatı	4 Milyon TL
34	Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	4 Milyon TL
35	Tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı	1 Milyon TL
36	Motorlu kara taşıtı ve yan sanayi	Motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL; motorlu kara taşıtları yan sanayinde yatırım tutarı 4 Milyon TL
39	Mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç)	4 Milyon TL
41	Oteller	3 yıldız ve üzeri
42	Öğrenci yurtları	100 öğrenci
43	Soğuk hava deposu hizmetleri	1.000 metrekare
44	Lisanslı depoculuk	2 Milyon TL
45	Eğitim hizmetleri (okul öncesi eğitim hizmetleri dahil, yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	1 Milyon TL
46	Hastane yatırımı, huzurevi	Hastane: 1 Milyon TL Huzurevi: 100 kişi
47	Akıllı çok fonksiyonlu teknik tekstil	1 Milyon TL
48	Atık geri kazanım veya bertaraf tesisleri	1 Milyon TL
50	Seracılık	50 Milyon TL

Karara ilişkin Ek2/a'da belirtilen dipnotların dikkate alınması gerekmektedir.

9. Büyük ölçekli yatırımdan ne anlaşılması gerekir?

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32/A maddesinde yatırım tutarı 50 Milyon Türk Lirasının üzerindeki yatırımlar "Büyük Ölçekli Yatırımlar" olarak belirtilmiş olup, Karar'ın 3 numaralı ekinde sayılan ve aşağıdaki listede belirtilen yatırımlar büyük ölçekli yatırım olarak kabul edilmektedir.

Sıra No	Yatırım Konuları	Asgari Sabit Yatırım Tutarları (Milyon TL)
1	Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı	1.000

2	Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı	200
3	Liman ve Liman Hizmetleri Yatırımları	200
4	Motorlu Kara Taşıtlarının İmalatı Yatırımları:	
	a) Motorlu Kara Taşıtları Ana Sanayi Yatırımları	200
	b) Motorlu Kara Taşıtları Yan Sanayi Yatırımları	50
5	Demiryolu ve Tramvay Lokomotifleri ve/veya Vagon İmalatı Yatırımları	50
6	Transit Boru Hattıyla Taşımacılık Hizmetleri Yatırımları	
7	Elektronik Sanayi Yatırımları	
8	Tıbbi Alet, Hassas ve Optik Aletler İmalatı Yatırımları	
9	İlaç Üretimi Yatırımları	
10	Hava ve Uzay Taşıtları ve/veya Parçaları İmalatı Yatırımları	
11	Makine (Elektrikli Makine ve Cihazlar Dahil) İmalatı Yatırımları	
12	Metal Üretimine Yönelik Yatırımlar: [Maden Kanununda belirtilen IV/c grubu metalik madenlerin cevher ve/veya konsantresinden nihai metal üretime yönelik yatırımlar (bu tesislere entegre madencilik yatırımları dahil)]	

10. Büyük ölçekli yatırımlar için sağlanan teşvik ve destek unsurları nelerdir?

Büyük ölçekli ve stratejik yatırımlar için yararlanılabilecek teşvik ve destek unsurlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Destek unsurları	1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge	5. Bölge	6. Bölge
KDV istisnası	+	+	+	+	+	+
Gümrük vergisi muafiyeti	+	+	+	+	+	+
Yatırıma katkı oranı (%)	25	30	35	40	50	60
Yatırım/İşletme (%) (*)	0/100	10/90	20/80	30/70	50/50	80/20
Vergi indirim oranı (%)	50	55	60	70	80	90
Sigorta primi işveren hissesi desteği	2 yıl	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl
SGK işveren desteği sınırı (S.Y.T. %)	3	5	8	10	11	+

Yatırım yeri tahsis	+	+	+	+	+	+
Faiz desteği	---	---	+	+	+	+
Gelir vergisi stopajı desteği	---	---	---	---	---	10 yıl
Sigorta primi işçi hissesi desteği	---	---	---	---	---	10 yıl

11. Stratejik yatırım kapsamına hangi yatırımlar dâhildir?

Aşağıda yer alan kriterlerin tamamını birlikte sağlayan, ithalat bağımlılığı yüksek ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar stratejik yatırım olarak değerlendirilir.

- Asgari sabit yatırım tutarının 50 Milyon Türk Lirasının üzerinde olması (münhasıran bu yatırımların enerji ihtiyacını karşılamak üzere gerçekleştirilecek doğalgaza dayalı olmayan enerji yatırımlarının, tesis kurulu gücü ile orantılanacak kısmı dâhil).
- Yatırım konusu ürünle ilgili yurtiçi toplam üretim kapasitesinin ithalattan az olması.
- Bakanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde, belge konusu yatırımla sağlanacak katma değer in asgari yüzde kırk olması.(rafineri ve petrokimya yatırımlarında bu şart aranmaz.)
- Yatırım konusu ürünle ilgili olarak son bir yıl içerisinde gerçekleşen toplam ithalat tutarının elli milyon ABD Dolarının üzerinde olması.(Yurt içinde üretimi olmayan ürünlerin üretimine yönelik yatırımlarda bu şart aranmaz.)

Karar'ın 4 numaralı ekinde belirtilen teşvik edilmeyecek yatırım konuları ile kamu kurum ve kuruluşları tarafından gerçekleştirilecek yatırımlar bu madde kapsamında değerlendirilmez.

12. Stratejik yatırımlar için sağlanan teşvik ve destek unsurları nelerdir?

Stratejik yatırımlar için yararlanılabilecek teşvik ve destek unsurlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Destek unsurları	1 – 5. Bölge	6. Bölge
Gümrük vergisi muafiyeti	+	+
KDV istisnası	+	+
Yatırıma katkı oranı	% 50	% 50
Vergi indirim oranı	% 90	% 90
Yatırım / İşletme	% 50/% 50	% 80/% 20
SGK işveren desteği	7 Yıl	10 Yıl
SGK işveren desteği sınırı (S.Y.T. %)	15	+
Faiz desteği puanı (TL / Döviz)	5 puan / 2 Puan	5 puan / 2 Puan
Faiz desteği üst sınırı (TL)	Sabit yatırım tutarının % 5'ini geçmemek üzere 50 M TL'ye kadar	

Yatırım yeri tahsis	+	+
KDV iadesi	500 M TL ve üzeri yatırımlarda bina inşaat harcamaları için	
GV stopajı desteği	---	10 Yıl
SGK işçi payı desteği	---	10 Yıl

13. Öncelikli yatırım konuları nelerdir?

Bakanlık tarafından belirlenen aşağıda belirtilen yatırım konuları öncelikli yatırım konuları olarak belirtilmiş ve bu yatırımların 5. bölgede uygulanan bölgesel desteklerden faydalanabileceği belirtilmiştir.

1. Denizyolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik yatırımlar.
2. Özel sektör tarafından yapılacak şehirlerarası yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik demiryolu yatırımları ile şehir içi yük taşımacılığına yönelik demiryolu yatırımları.
3. Test merkezleri, rüzgar tüneli ve bu mahiyetteki yatırımlar (otomotiv, uzay veya savunma sanayine yönelik olanlar).
4. Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde yapılacak turizm yatırımlarından bölgesel desteklerden yararlanabilecek nitelikteki turizm konaklama yatırımları.
5. Asgari elli bin metrekare kapalı alana sahip uluslararası fuar yatırımları (konaklama ve alışveriş merkezi üniteleri hariç).
6. Sağlık Bakanlığında alınacak proje onayına istinaden gerçekleştirilecek asgari yirmi milyon Türk Lirası tutarındaki biyoteknolojik ilaç, onkoloji ilaçları ve kan ürünleri üretimine yönelik yatırımlar.
7. Savunma Sanayi Müsteşarlığından alınacak proje onayına istinaden gerçekleştirilecek asgari yirmi milyon Türk Lirası tutarındaki savunma, havacılık ve uzay alanındaki yatırımlar.
8. Maden istihraç yatırımları ve/veya maden işleme yatırımları (4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununda tanımlanan I. grup madenler ve mıcır yatırımları ile İstanbul ilinde gerçekleştirilecek istihraç ve/veya işleme yatırımları hariç).
9. Özel sektör tarafından gerçekleştirilecek olan okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise eğitim yatırımları.
10. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK ve KOSGEB tarafından desteklenen AR-GE projeleri neticesinde geliştirilen ürünlerin veya parçaların üretimine yönelik yatırımlar.

Bu yatırımların 6. bölgede yapılması durumunda bulunduğu bölge desteklerinden faydalanılabilir.

14. Bir alt bölgeye ait destekten hangi durumlarda yararlanılabilir?

Büyük ölçekli yatırımlar veya bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında teşvik belgesi düzenlenen yatırımlar, yatırımın Organize Sanayi Bölgesinde (OSB) gerçekleştirilmesi veya yatırımın, aynı sektörde faaliyet gösteren en az beş gerçek veya tüzel kişinin ortağı olduğu yatırımcı tarafından gerçekleştirilmesi ve ortak faaliyet gösterilen alanda entegrasyonu sağlayacak bir yatırım olması halinde vergi indirimi ve sigorta primi işveren hissesi desteği açısından buldukları bölgenin bir alt bölgesinde sağlanan oran ve sürelerde bu desteklerden yararlanabilir.

6. bölgede gerçekleştirilecek büyük ölçekli ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamındaki yatırımlar için sigorta primi işveren hissesi desteği, bölgede geçerli olan süreye iki yıl ilave edilmek, vergi indirimi desteği ise bölgede geçerli olan yatırıma katkı oranına beş puan ilave edilmek suretiyle uygulanır.

15. Yatırımlar için asgari tutar sınırlaması var mı?

Yatırımın, genel teşvik sistemi kapsamında destek unsurlarından yararlanabilmesi için asgari sabit yatırım tutarının, 1. ve 2. bölgelerde yapılacak yatırımlarda 1.000.000 Türk Lirası; 3, 4, 5 ve 6. bölgelerde yapılacak yatırımlarda 500.000 Türk Lirası olması gerekmektedir. Ancak büyük ölçekli yatırımlar ve bölgesel yatırımların Karar'ın ekindeki (Ek 2 ve Ek 3) listelerde yer alan asgari sabit yatırım tutarı ve/veya asgari kapasite şartını sağlaması gerekmektedir.

16. Maddi olmayan duran varlıklarla ilgili bir sınırlama var mı?

Teşvik belgesi kapsamında yatırım harcaması olarak kabul edilen marka, lisans, know-how, vb. maddi olmayan duran varlıkların oranı teşvik belgesinde kayıtlı toplam sabit yatırım tutarının % 50'sini aşamaz.

17. Ar-Ge ve çevre yatırımları teşvik unsurlarından yararlanabilir mi?

Bölge ayrımı yapılmaksızın araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) ve çevre yatırımları KDV istisnası, gümrük vergisi muafiyeti ve faiz desteğinden yararlandırılır. Söz konusu yatırımlar, 6. bölgede gerçekleştirilmesi halinde gelir vergisi stopajı ve sigorta primi desteğinden de yararlanabilir.

Ayrıca Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından desteklenen Ar-Ge projeleri neticesinde geliştirilen ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar öncelikli yatırım olarak 5. bölge teşviklerinden faydalanabilir. Söz konusu yatırımların 6. bölgede yapılması durumunda ise bu bölgeye sağlanan desteklerden faydalanması mümkündür.

III. Yatırımların teşvik belgesine bağlanması uygulaması

18. Teşvik belgesi için nereye başvurulması gerekir?

Teşvik belgesi düzenlenmesi için Ekonomi Bakanlığı'na müracaat edilmesi gerekmektedir. Ancak bazı hallerde yatırımın yapılacağı yerdeki yerel birimlere de müracaat edilebilir.

19. Hangi yatırımlar için yerel birimlerden alınabilir?

Genel teşvik uygulamaları kapsamında yer alan, sabit yatırım tutarı 10 Milyon Türk Lirasını aşmayan aşağıda belirtilen yatırımlar için firmanın tercihinə bağlı olarak yatırımın yapılacağı yerdeki yerel birimlere de müracaat edilebilir.

Sektörün US 97 KODU	Yatırım konuları
15	Gıda ürünleri ve içecek imalatı
17	Tekstil ürünleri imalatı (Yün ipliği hariç olmak üzere, tekstil elyafının hazırlanması ve eğirilmesi konusunda sadece modernizasyon yatırımları ve halı, tafting, dokunmamış ve örülmemiş kumaş ile çuval hariç olmak üzere tekstil dokumacılığı konusunda sadece modernizasyon yatırımları)
18	Giyim eşyası imalatı
19	Derinin tabaklanması ve işlenmesi
20	Ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç); hasır ve buna benzer, örülerek yapılan maddelerin imalatı
21	Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı
23	Rafine edilmiş petrol ürünleri ve nükleer yakıt imalatı (Madencilik yatırımları hariç)
24	Kimyasal madde ve ürünlerin imalatı
25	Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı
26	Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı
27	Ana metal sanayi (2710 demir çelik ana sanayi hariç)
28	Metal eşya sanayi
29	B.y.s. makine ve teçhizat imalatı
30	Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı
31	B.y.s. elektrikli makine ve cihazların imalatı
32	Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı
33	Tıbbi aletler, hassas ve optik aletler ile saat imalatı

34	Motorlu kara taşıtı, römork ve yarı römork imalatı
35	Diğer ulaşım araçlarının imalatı (Gemi ve yat inşa yatırımları hariç)
36	Mobilya imalatı; b.y.s. diğer imalat
	Ürün paketleme hizmeti yatırımları
	Belediye ve il özel idarelerinin hizmet ve altyapı yatırımları

20. Teşvik belgesi düzenlenmesi için müracaatta aranacak belgeler nelerdir?

- Yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişi veya kişilerce imzalı müracaat dilekçesi.
- Yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişilere ait noter tasdikli imza sirküleri, kamu kurumları ve şahıs şirketleri ile gerçek kişiler için imza beyannamesi.
- 3305 Sayılı Karara ilişkin 2012/1 Numaralı Tebliğ ekinde yer alan örneğe uygun olarak hazırlanmış, her sayfası yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişi veya kişilerce imzalı ve kaşeli yatırım bilgi formu ve taahhütname ile makine ve teçhizat listeleri.
- Ekonomi Bakanlığına yapılacak müracaatlarda, 400 Türk Lirası tutarındaki meblağın Bakanlık Döner Sermaye İşletmesine ait hesaba yatırıldığına dair belge, müracaatın yerel birimlere yapılması durumunda, yukarıda belirtilen meblağın 100 Türk Lirası tutarındaki kısmının ilgili yerel birim hesabına yatırıldığına, bakiye kısmının ise Bakanlık Döner Sermaye İşletmesi hesabına yatırıldığına dair belge.
- Firmanın ortaklık yapısı, sermaye miktarı ve faaliyet konuları açısından nihai durumunu gösterir Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi veya Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesi aslı veya noterden veya sicil merciinden tasdikli örneği.
- Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılacak müracaatlar hariç olmak üzere, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca Türkiye genelinde Sosyal Güvenlik Kurumuna muaccel olmuş prim ve idari para cezası borçlarının bulunmadığına veya tecil ve/veya taksitlendirildiğine ya da yapılandırıldığına ve yapılandırmanın bozulmadığına dair Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili birimlerinden alınacak yazı veya Kurumun elektronik bilgi iletişim ortamından alınacak barkodlu çıktı.
- 2872 sayılı Çevre Kanunu'na istinaden, sadece 17.07.2008 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği eki listelerde yer alan "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı" veya "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı" şartı aranması gereken yatırım konuları için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan alınan Karar ve/veya Karara ilişkin yazı.
- Teşvik belgesi talebinde bulunulmadan önce yatırımın karakteristiğine bağlı olarak ilgili mevzuatı gereği diğer kamu kurum ve kuruluşlarından alınması gereken ve tebliğ ekinde belirtilen bilgi ve belgeler.
- Stratejik yatırımlar için ayrıca, yatırım konusu ile ilgili olarak sektörel, mali ve teknik analizlerin yanında 10. maddede belirtilen kriterlerin her birinin yerine getirildiğini tevsik eden bilgi, belge, hesap ve tabloları içeren fizibilite raporu.
- Yatırımın sektörüne, büyüklüğüne veya teşvik uygulamalarına bağlı olarak Genel Müdürlükçe talep edilebilecek diğer bilgi ve belgeler.

21. Teşvik belgesi kapsamına girmeyen harcamalar nelerdir?

1. Müracaat tarihinden önce gerçekleştirilmiş bulunan yatırım harcamaları teşvik belgesi kapsamında değerlendirilmez.
2. Teşvik belgesi kapsamında;
 - a. Teşvik belgesi kapsamındaki yatırım malı makine ve teçhizatın ithali, otomobil ve hafif ticarî araç yatırımlarında yatırım dönemi içerisinde kalmak kaydıyla monte edilmemiş haldeki (CKD) aksam ve parçaların ithali, gemi ve elli metrenin üzerindeki yat inşa yatırımlarında tekne kabuğu ithali hariç olmak üzere; ham madde, ara malı ve işletme malzemesi,
 - b. Kullanılmış yerli makine ve teçhizat,
 - c. Karayolu nakil vasıtaları ve her türlü binek araçları (sağlık ve belediye hizmetlerinde kullanılan araçlar, trafiğe çıkamayacak nitelikte olup apron veya limanda kullanılan araçlar ve madencilik ve hazır beton yatırımlarında kullanılan araçlar ile Kararın 9 uncu maddesinin yedinci fıkrasında belirtilen araçlar hariç),
 - d. Havayolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik yatırımlar dışındaki diğer yatırımlar için uçak ve helikopter,
 - e. Porselenden, seramikten ve camdan mamul sofrta ve mutfak eşyası,

değerlendirmeye alınmaz.

3. (2) numaralı bölümde belirtilenler dışında, teşvik belgesi kapsamında değerlendirilmeyecek harcamalar sektörel özellikler dikkate alınarak proje bazında belirlenir.
4. Teşvik belgelerine ait ithal ve yerli makine ve teçhizat listelerinde inşaat malzemelerine yer verilmez.

22. Müracaattan önce gerçekleştirilen yatırım harcamaları teşvik belgesi kapsamına girer mi?

Teşvik belgesi düzenlenmesine yönelik müracaat tarihinden önce gerçekleştirilmiş bulunan yatırım harcamalarının teşvik belgesi kapsamında değerlendirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

23. Hangi durumlarda yatırıma başlandığı kabul edilir?

Yatırıma başlanıldığıının kabul edilebilmesi için, yatırıma başlama tarihinden sonra arazi-arsa, altyapı, bina-inşaat, makine ve teçhizat (avans ve ön ödemeler dahil) ile diğer yatırım harcamalarına yönelik olarak, teşvik belgesinin ilk düzenlendiği tarihteki sabit yatırım tutarı esas alınmak üzere; bölgesel uygulama kapsamında gerçekleştirilen yatırımlarda teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının en az % 10'u oranında (sabit yatırım tutarı 50 Milyon Türk Lirasının üzerindeki yatırımlar için ise en az 5 Milyon Türk Lirası), tutarında harcama yapılması gerekmektedir.

24. Teşvik belgesi kapsamında hangi cins yatırımlar yapılabilir?

Teşvik belgeleri kapsamında yapılacak yatırım cinsleri komple yeni, tevsi, modernizasyon, ürün çeşitlendirme ve entegrasyondan oluşur.

Komple yeni yatırım

Mal ve hizmet üretimine yönelik olarak ana makine ve teçhizat ile yardımcı tesisleri içeren, gerektiğinde arazi-arsa ve bina-inşaat harcamalarını da ihtiva eden, yatırımın yapılacağı yerde aynı üretim konusunda mevcut tesisi veya mevcut tesisi ile altyapı bütünlüğü bulunmayan yatırımları komple yeni yatırım sayılır.

Tevsi

Mevcut bir yatırıma üretim hattı veya makine ve teçhizat ilavesiyle kapasitenin artırılmasına yönelik olan ve mevcut tesis ile alt yapı müşterekliliği oluşturarak bir bütün teşkil eden yatırımlar tevsi yatırımlardır.

Modernizasyon

Mevcut tesislerin üretim hatlarında teknik ve/veya ekonomik ömrünü tamamlamış makine ve teçhizata uygun parçaların eklenmesini veya mevcut makine ve teçhizatın yenileri ile değiştirilmesini, tesiste eksik kalmış bölümlerin tamamlanmasını, nihai ürünün doğrudan kalitesinin yükseltilmesini veya modelinin değiştirilmesini içeren yatırımlardır.

Ürün çeşitlendirmesi

Mevcut tesisler ile altyapı müşterekliliği olan, aynı işletmede mevcut makine ve teçhizata yapılacak ilave yatırımla farklı bir nihai ürün elde edilmesine yönelik yatırımları.

Entegrasyon

Mal ve hizmet üreten tesislerin mevcut üretim hatlarında elde edilen nihai ürüne bütünlüğü nitelikte ara malı verecek ve/veya üretilmekte olan nihai ürünü ara malı olarak kullanabilecek şekilde, mevcut tesise ileri ve/veya geriye doğru entegre olan, yatırımın konusu ve projenin özelliği dikkate alınarak kaideten aynı il sınırları içinde veya aynı yerde ve aynı tesis bünyesinde olan yatırımlardır.

25. Teşvik belgesi ekindeki makine ve teçhizat listelerinde değişiklik yapılabilir mi?

Teşvik belgesi ekinde yer alan ithal ve yerli olarak temin edilecek makine ve teçhizat listelerinde yapılacak değişiklik talepleri, teşvik belgesi düzenlenmesi için müracaat edilen merci tarafından sonuçlandırılır. Ancak kullanılmış komple tesislerin teşvik belgesi kapsamına dahil edilmesine ilişkin müracaatların Ekonomi Bakanlığına yapılması gerekmektedir.

İthal ve yerli makine ve teçhizat listelerinde yer alan fiyatların, her bir makine ve teçhizat itibarıyla % 100'e kadar artış veya % 50'ye kadar azalışlarında liste tadilatı yapılmaksızın doğrudan işlem yapılabilir.

26. Teşvik belgesinde revize hangi şartlarda yapılabilir?

Teşvik belgesinde kayıtlı olan değerler nihai değerler olmayıp, yatırımın her aşamasında tevsi edilen bilgi ve belgelere istinaden yapılacak değerlendirme sonucunda teşvik belgesini düzenleyen merci tarafından değişiklik yapılabilir. Teşvik belgesinin sabit yatırım tutarında % 50'nin üzerinde artış veya azalışlarda ise yatırımcılar, teşvik belgesini düzenleyen mercie müracaat ederek, teşvik belgesinin revizesi talebinde bulunabilirler.

Yatırıma başlama tarihinden sonra temin edilen, ancak makine teçhizat listelerinde yer almayan makine ve teçhizatın proje ile uyumlu olanları, yatırımcı tarafından talep edilmesi halinde teşvik belgesi kapsamına dahil edilebilir.

27. Teşvik belgelerindeki yatırım süresi ne kadar uzatılabilir?

Teşvik belgesi kapsamı yatırımların proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda öngörülecek sürede gerçekleştirilmesi esastır. Yatırımın öngörülen sürede gerçekleştirilememesi halinde, yatırım harcaması yapılmış olması kaydıyla Yatırım Takip Formu (2012/1 No.lu Tebliğ'in 6 numaralı ekidir) ile birlikte teşvik belgesinin

düzenlendiği mercie süre uzatımı talebinde bulunulması mümkündür. Süre uzatımı talebinde bulunan yatırımcıya teşvik belgesinde kayıtlı ilk sürenin yarısı kadar ek süre verilebilir. Hesaplanan ek sürenin bir yıldan az olması halinde ek süre bir yıl olarak uygulanır.

Aşağıda yer verilen mücbir sebep veya fevkalade hal durumları nedeniyle yatırımcıların faaliyetlerini durdurmaları veya yürütememeleri halinde, yatırımın verilen ek süre de dahil gerçekleştirilemediğinin tevsik edilmesi durumunda Ekonomi Bakanlığınca proje bazında ek süre verilebilir.

28. Mücbir sebep veya fevkalade hal durumları nelerdir, nasıl belgelenir?

Yatırımların teşvik belgesine bağlanması ve tamamlama vizesi işlemleri sonuçlanıncaya kadar devam eden işlemlerle ilgili olarak;

- Tabii afetler ve yangın (İlgili resmi kurumlardan alınacak yazı ile varsa sigorta hasar ekspertiz raporu aranır),
- Yatırımcının faaliyetlerinden kaynaklanmayıp diğer nedenlerle kamu idarelerinin aldığı kararlar ve uygulamalar sonucu yatırımcının faaliyet ve/veya yatırım yapamaz hale gelmesi (ilgili kamu kurumundan alınacak yazı aranır),
- Grev ve lokavt (İl çalışma müdürlüklerinden alınacak yazı aranır),
- Devletçe konulan yasaklar, savaş ve abluka hali,
- Yatırımcının çoğunluk hissesi sahiplerinin ölümü (Mahkeme kararı aranır),
- Yatırım konusu makine ve teçhizatın, yatırımcının iradesi ve kusuru dışında çalınma vb. sebeplerle elden çıkması (Resmi kurumlardan alınacak yazı aranır),

halleri mücbir sebep ve fevkalade hal durumları olarak değerlendirilir.

29. Yatırıma başlandıktan sonra yatırım konusu değiştirilebilir mi?

Yatırım konusu değişikliği talepleri için teşvik belgesi müracaatını değerlendiren mercie müracaat edilmesi gerekmektedir. Yatırımcı tarafından yeni yatırıma ilişkin olarak verilecek yatırım bilgi formuna istinaden yürürlükteki mevzuat hükümleri çerçevesinde bölgesel ve sektörel kısıtlamalar da dikkate alınarak, teşvik belgesi üzerinde yatırım konusuna ilişkin gerekli değişikliklerin yapılması mümkündür. Yatırım konusu değişikliğinden önce satın alınmış ancak, yeni yatırım konusu ile ilgili olmayan makine ve teçhizat için uygulanan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır.

30. Yatırımların başka bölgelere taşınması mümkün müdür?

Büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel uygulama kapsamında gerçekleştirilen yatırımların, işletmeye geçiş tarihinden itibaren asgari 5 yıl süre ile bulunduğu bölgede faaliyette bulunması gerekmektedir. Ancak Ekonomi Bakanlığından izin alınması ve yatırım konusunun taşınılacak bölgede desteklenecek konular arasında yer alması kaydıyla diğer bölgelere taşınması mümkündür.

Aşağıdaki durumlarda, mevcut bölgede yararlanılan destekler taşınılan bölgenin yararlandığı desteği aşar ise aşan kısım ve taşınılan bölgede bulunmaz ise bu desteklerin tamamı ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır.

- Bulunduğu bölgeden daha az destek alan üst bölgelere taşınması,
- Aynı bölgede bulunan OSB'den OSB dışına taşınması,
- İlgili yatırım konusunun desteklenmediği bölgelere taşınması.

İşletmeye geçiş tarihinden itibaren beş yıl süre ile bulunduğu bölgede faaliyette bulunan yatırımların diğer bölgelere taşınması serbesttir.

Genel teşvik uygulamasından yararlanan yatırımların yer değişikliği talepleri, yatırım dönemi de dâhil olmak üzere Bakanlıkça değerlendirilerek proje bazında sonuçlandırılır.

31. Teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizat hangi hallerde satılabilir veya devredilebilir?

Yatırım tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın, devir, satış, ihraç veya kiralanması, söz konusu yatırım mallarının teminini müteakip 5 yılı doldurmuş olması halinde serbesttir.

Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımını tamamlamış ancak tamamlama vizesi yapılmamış yatırımlarla ilgili makine ve teçhizatın, teminini müteakip 5 yıl geçtikten sonra satışının yapılmış olması ve işletmenin asgari 5 yıl süreyle faaliyette bulunmuş olması şartıyla, Bakanlıkça herhangi bir müeyyide uygulanmaksızın tamamlama vizesi yapılabilir.

32. 5 yılını doldurmamış yatırım mallarının satış veya devri mümkün müdür?

Tamamlama vizesi yapıp yapılmadığına bakılmaksızın 5 yılını doldurmamış makine ve teçhizatın yatırımın bütünlüğünün bozulmaması şartıyla veya bütünü ile birlikte;

- Teşvik belgeli bir başka yatırım için devri,
- Teşvik belgesi olmayan bir başka yatırımcıya satışı,
- İhracı,
- Kiralanması,

Bakanlığın iznine tabidir.

Tamamlama vizesi yapılmamış veya tamamlama vizesi yapılmış olmakla birlikte beş yılını doldurmamış makine ve teçhizata satış izni verilebilmesi için yatırımın bütünlüğünün bozulmaması şartı aranır. Bu tür durumlarda satış izni verilen makine ve teçhizata uygulanan destekler geri alınmaz. Ancak yatırımcının teşvik belgesinin satış iznini müteakip diğer nedenlerle iptali hâlinde, izin verilen makine ve teçhizata uygulanan destekler de ilgili mevzuat çerçevesinde kısmen veya tamamen geri alınır.

33. İzinsiz satış halinde uygulanacak yaptırım nedir?

5 yıllık süreyi doldurmamış makine ve teçhizatın tamamlama vizesinin yapıp yapılmadığına bakılmaksızın izinsiz satılması veya satılmasına sebebiyet verilmesi halinde konu hakkında en kısa sürede Ekonomi Bakanlığına bilgi verilir. Bu durumda, satışı yapılan makine ve teçhizat ile ilgili tahsil edilmeyen gümrük vergisi ve katma değer vergisi ile varsa indirimli kurumlar vergisi veya gelir vergisi uygulanmak suretiyle yararlanan destekler ilgili mevzuatı çerçevesinde geri alınır.

34. Yatırım destek ve teşvik uygulamalarındaki hükümlere aykırı davrananlara uygulanacak yaptırımlar nelerdir?

Belirlenen hükümlere aykırı davranan, teşvik belgesindeki kayıt ve koşulları yerine getirmeyen, teşvik belgesi ile diğer belgelerde tahrifat yapan, sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleyen veya kullanan, yanıltıcı bilgi veren, diğer kurum, kuruluş veya firmalara karşı yükümlülüklerin yerine getirilmemesi nedeniyle icra veya iflas yoluyla yapılan işlemler de dahil belge kapsamındaki makine ve teçhizatı öngörülen sürelerden önce satan veya satılmasına sebebiyet veren, teşvik belgesinde öngörülen sürede yatırımları tamamlamayan, asgari yatırım tutarlarına uymayan yatırımcıların teşvik belgeleri kısmen veya tamamen iptal edilebilmektedir.

özdoğrular
serbest muhasebeci mali müşavirlik ltd.şti.
"Chartered Accountants & Auditors Ltd."

35. Eski yatırımlara da yeni teşvik mevzuatı uygulanabilir mi?

Daha önceki yıl kararlarına göre teşvik belgesine bağlanan yatırımlarla ilgili uygulamalara, teşvik belgesinin ilgili olduğu karar ile diğer ilgili kararlarda belirtilen hükümler çerçevesinde devam edilmektedir.

Ancak, 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'na istinaden 1 Ocak 2012 tarihinden bu Karar'ın yayımı tarihine (19 Haziran 2012) kadar geçen dönemde yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri, talep edilmesi halinde bu Karar'ın lehte olan hükümlerinden yararlanır.

IV. Finansal kiralama işlemlerinde teşvik uygulaması

36. Finansal kiralama yoluyla gerçekleştirilen yatırımlar için asgari tutar sınırlaması var mı?

Teşvik belgesi kapsamı makine ve teçhizatın tamamının veya bir kısmının finansal kiralama yolu ile temini mümkündür. Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla yapılacak yatırımların destek unsurlarından yararlanabilmesi için finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata ait toplam tutarın her bir finansal kiralama şirketi için asgari 200.000 Türk Lirası olması gerekmektedir.

37. Finansal kiralama yolu ile temin edilen makine ve teçhizatta gümrük vergisi ve KDV istisnası desteklerinden yararlanılabilir mi?

Finansal kiralama şirketi, finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatlar için, teşvik belgesi sahibi yatırımcı ile sözleşme yapması ve sözleşme kapsamı yatırım mallarını sözleşme yaptığı yatırımcıya kiralaması durumunda gümrük vergisi muafiyeti ve KDV istisnası desteklerinden yararlanabilir. Ancak bunun için teşvik belgesini düzenleyen ilgili merci tarafından finansal kiralamaya konu makine ve teçhizat listesinin onaylanmış olması gerekir.

38. Finansal kiralama şirketinin ayrıca bir teşvik belgesi alması zorunluluğu var mı?

Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla gerçekleştirilecek yatırımlar için finansal kiralama şirketi adına ayrı bir teşvik belgesi düzenlenmesine gerek yoktur. Yatırımcının teşvik belgesi dikkate alınarak, teşvik belgesini düzenleyen merci tarafından onaylanan finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizat listesi ile yerli temin ve/veya ithalat işlemleri yapılır. Bu işlemlerde yatırımcı ile finansal kiralama şirketleri müteselsilen sorumludur.

39. Finansal kiralamaya konu makine ve teçhizatın devri halinde sorumluluk kime aittir?

Finansal kiralamaya konu makine ve teçhizatın, yatırımcının mülkiyetine geçiş tarihine kadar Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'nün izni olmaksızın üçüncü kişilere satışı veya kiralanması durumunda her türlü sorumluluk finansal kiralama şirketine aittir. İflas veya sözleşmenin feshi veya yatırımın gerçekleşmemesi durumunda, yatırımcının mülkiyetine geçmemiş makine ve teçhizat için faydalanılan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde finansal kiralama şirketinden geri alınır.

Ancak, makine ve teçhizatın yatırımcının mülkiyetine geçmiş olması durumunda ilgili yasal düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla yatırımcı sorumludur.

40. Finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizat başka bir yatırım için kullanılabilir mi?

Finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatın başka bir yatırımcıya devrinin talep edilmesi halinde; finansal kiralama şirketi, devredecek yatırımcı ve devralacak yatırımcının birlikte müracaatı üzerine yeni sözleşmeye istinaden devir işlemi yapılabilir. Bu durumda yatırım bütünlüğünün bozulması halinde söz konusu makine ve teçhizatın yeniden temin edilmesi gerekir. Ayrıca yeni yatırımcının teşvik belgesinde kayıtlı destek unsurlarının, ilk yatırımcının yararlandığı destek unsurlarından daha düşük olması veya destek unsurunun hiç bulunmaması durumunda fazladan yararlanılan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır.

41. Finansal kiralamaya konu makine ve teçhizatın devir işlemleri nasıl yapılır?

Finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatın devir, satış ve ihraç işlemleri, finansal kiralama şirketi ve yatırımcının birlikte müracaat etmeleri halinde, 2012/1 numaralı Tebliğ'in 21. madde hükümleri (Devir, satış, ihraç ve kiralama) çerçevesinde Gelir Vergisi Kanunu ile Finansal Kiralama Kanunu'nun ilgili hükümleri saklı kalmak kaydıyla değerlendirilir.

Finansal kiralama işlemine konu makine ve teçhizatın başka bir yatırımcıya devrinin talep edilmesi halinde; finansal kiralama şirketi, devredecek yatırımcı ve devralacak yatırımcının birlikte müracaatı üzerine yeni

özdoğrular
serbest muhasebeci mali müşavirlik ltd.şti.
"Chartered Accountants & Auditors Ltd."

sözleşmeye istinaden devir işlemi yapılabilir. Bu durumda yatırım bütünlüğünün bozulması halinde söz konusu makine ve teçhizatın yeniden temin edilmesi gerekir. Ayrıca yeni yatırımcının teşvik belgesinde kayıtlı destek unsurlarının, ilk yatırımcının yararlandığı destek unsurlarından daha düşük olması veya destek unsurunun hiç bulunmaması durumunda fazladan yararlanılan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır.

Finansal kiralamaya konu makine ve teçhizatın başka bir finansal kiralama şirketine devri, ancak yatırımcının uygun görüşü ve Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğünün onayına istinaden yapılabilir.

V. Teşvik ve destek unsurları

A. Gümrük vergisi muafiyeti, KDV istisnası ve KDV iadesi

42. Gümrük vergisi muafiyeti ve KDV istisnasından yararlanma koşulları nelerdir?

Karara ilişkin Ek 4'de yer alan teşvik edilmeyecek yatırım konuları ile aranan şartları sağlamayan yatırım konuları hariç olmak üzere, asgarî sabit yatırım tutarının üzerindeki teşvik belgesine bağlanan tüm yatırımlar, bölgesel ayırım yapılmaksızın gümrük vergisi muafiyeti ile KDV istisnasından yararlanabilir.

43. KDV iadesinden hangi yatırımlar, ne şekilde yararlanabilir?

Sabit yatırım tutarı 500 Milyon Türk Lirası üzerindeki stratejik yatırımlar kapsamında yapılacak bina inşaat harcamaları KDV iadesinden yararlandırılabilir. Bu yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle yüklenen ve takvim yılı sonuna kadar indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisi, izleyen yıl talep edilmesi halinde belge sahibi mükellefe iade olunur.

44. Gümrük vergisi muafiyeti kapsamında hangi mallar ithal edilebilir?

Teşvik belgesi kapsamındaki yatırım malı, makine ve teçhizatın ithali, otomobil ve hafif ticari araç yatırımlarında yatırım dönemi içerisinde kalmak kaydıyla monte edilmemiş haldeki (CKD) aksam ve parçaların ithali, gemi ve 50 metrenin üzerindeki yat inşa yatırımları ile ilgili tekne kabuğu ithali, yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı gereğince ödenmesi gereken gümrük vergisinden muaftır.

45. Gümrük vergisi muafiyetinden yararlanmada sınırlama var mı?

Teşvik belgesi kapsamında otobüs, çekici (Euro normlarına uygun yeşil motoru haiz olanlar hariç), mobilya, motorbot, kamyon, (off-road truck tipi karayoluna çıkması mümkün olmayan kaya tipi damperli kamyonlar hariç), transmiksler, beton santrali, forklift ve beton pompası ithal edilmesi halinde yürürlükteki İthalat Rejimi Kararında öngörülen oranlarda gümrük vergisi tahsil edilir. Ayrıca, makine ve teçhizat bedelinin yüzde beşine kadar yedek parça gümrük vergisi muafiyeti sağlanmaksızın ithal edilerek sabit yatırım tutarına dahil edilebilir.

46. Otomobil ve motor üretimi yatırımlarına özel olarak tanınan gümrük vergisi muafiyeti nedir?

Otomobil üretimine yönelik olarak asgari 100 bin adet/yıl kapasiteli yeni bir yatırım yapılması veya mevcut tesislerin kurulu kapasitelerinin en az 100 bin adet/yıl artırılması halinde, teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının % 20'sinin gerçekleştirilmesini müteakip, yatırım süresi içerisinde olmak kaydıyla gümrük vergisine tabi olmaksızın yatırımcılara A, B ve C segmentlerinden otomobil ithaline izin verilebilir. Teşvik belgesi kapsamında ithaline izin verilen toplam otomobil sayısı, belgede kayıtlı ilave kapasitenin % 15'ini aşamaz. Ancak, belge kapsamında motor üretiminin de yer alması halinde, motor üretim kapasitesinin % 15'ine kadar daha (motor üretim kapasitesinin, otomobil üretim kapasitesinden fazla olması durumunda otomobil kapasitesi dikkate alınır) yukarıda belirtilen segmentlerden ilave otomobil ithaline izin verilebilir.

47. Teşvik belgesi müracaat tarihinden sonra yapılan makine teçhizat ithalatında uygulama nasıldır?

Teşvik belgesi almak üzere müracaat edilmiş, ancak teşvik belgesine bağlanmamış yatırımlara ilişkin makine ve teçhizatın ithaline, Ekonomi Bakanlığının görüşüne istinaden Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca, teşvik belgesi kapsamında muafiyet tanınabilecek ve istisna edilebilecek vergi ve kesintilerin toplam tutarı kadar teminatın alınması suretiyle müsaade edilebilir. Teminatla ithalatta, bir defada verilecek teminat süresi azami altı aydır. Teminat süresi içerisinde teşvik belgesinin düzenlenememiş olması halinde süre uzatımı için Gümrük ve Ticaret Bakanlığına müracaat edilir. Teminatın başlangıç tarihi, eşyanın serbest dolaşıma giriş tarihidir. Yatırımcının, teminatın çözümü için teminat süresi içinde (ek süreler dahil) teşvik belgesi ve eki ithal makine ve teçhizat listesi ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığına müracaat etmesi gerekir. Aksi takdirde teminat irat kaydedilir.

48. İthal edilen makine ve teçhizatın nitelik veya teknik bakımdan uygun olmaması durumunda ne yapılmalıdır?

Teşvik belgesinin yatırım süresi içerisinde;

a. Evsafa uygun çıkmaması sonucu, eşyanın serbest dolaşıma girişini müteakip garanti süresi içinde yurt dışı edilecek makine ve teçhizatın

b. Tamir, bakım veya diğer nedenlerle yurt dışına gönderilecek makine ve teçhizatın,

mahrece iade işlemleri için doğrudan gümrük idaresine başvurulmalıdır. Mahrece iade işlemine konu yatırım mallarının yurtdışı edilmesinden itibaren bir yıl içerisinde aynısı veya yenisinin yurda giriş işlemleri, Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'nün herhangi bir iznine tabi olmaksızın gümrük vergisi muafiyeti ile KDV istisnasından yararlandırılmak suretiyle doğrudan gümrük idarelerince sonuçlandırılır.

49. İthalata başlanmış ancak yatırım süresinin bitimine kadar gerçekleştirilememiş olması durumuna ilişkin nasıl bir uygulama öngörülmektedir?

Yatırım süresi içerisinde ilgili kambiyo mevzuatında yer alan ödeme şekillerinden herhangi biri ile ithalat işlemlerine başlanmış veya bedeli kısmen ya da tamamen ödenmiş ancak ithalatı gerçekleştirilememiş makine ve teçhizatın ithaline, yatırım süresi bitiş tarihini izleyen dört ay içerisinde, gümrük idarelerince belge kapsamında sağlanan destek unsurları uygulanmak suretiyle izin verilir.

50. Teşvik belgesi kapsamında kullanılmış makine ve teçhizat ithali mümkün müdür?

İthalat Rejimi Kararı uyarınca ithali mümkün olan kullanılmış veya yenileştirilmiş makine ve teçhizat (karayolu nakil vasıtaları hariç) ile İthalat Rejimi Kararı'nın 7. maddesi uyarınca ithaline izin verilen makine ve teçhizatların ithali ve kullanılmış komple tesisin proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda ithali Bakanlıkça uygun görülebilir. Baskı, basım, matbaa, tekstil, hazır giyim, konfeksiyon yatırımlarına yönelik teşvik belgeleri kapsamında kullanılmış veya yenileştirilmiş makine ve teçhizat ithal edilemez.

51. Serbest bölgelerden kullanılmış komple tesis ithal edilmesi mümkün müdür?

Türkiye'deki serbest bölgelerden yapılacak kullanılmış komple tesis ithali taleplerinde; Bakanlığın Serbest Bölgeler, Yurt Dışı Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürlüğünden alınmış mevcut tesisin faaliyet ruhsatı ile tesisin ülke içerisine ithalinde serbest bölgeler mevzuatı açısından herhangi bir sakınca bulunmadığına ilişkin uygunluk yazısının Genel Müdürlüğe ibrazını müteakip, Genel Müdürlük personeline kullanılmış komple tesisin bulunduğu serbest bölgede yapılacak ekspertiz neticesinde düzenlenecek rapora istinaden teşvik belgesi kapsamında ithaline izin verilebilir.

52. İthal veya yerli makine ve teçhizatın katma değer vergisi karşısındaki durumu nedir?

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 13. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendinde, yatırım teşvik belgesi sahibi mükelleflere belge kapsamındaki makine ve teçhizat teslimlerinin KDV'den istisna olduğu hükmü yer almaktadır. Maddenin devamında yatırımın teşvik belgesinde öngörüldüğü şekilde gerçekleşmemesi halinde zamanında alınmayan verginin alıcıdan, vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edileceği belirtilmektedir. Anılan madde uyarınca zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarihini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren geçerli olacaktır.

2012/3305 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 10. maddesinde, teşvik belgesi kapsamında uygun görülen makine ve teçhizatın ithali ve yerli teslimlerinin Katma Değer Vergisi Kanunu kapsamında katma değer vergisinden istisna edileceği belirtilmektedir.

B. Faiz desteği

53. Faiz desteğinden yararlanmanın şartları nelerdir?

Faiz desteğinden yararlanmak için;

1. Yatırımın bölgesel (1. ve 2. bölgeler hariç), stratejik veya Ar-Ge ve çevre yatırımları mahiyetinde olması,
2. Kredilerin bankalardan temin edilmiş olması,
3. Vadelerinin en az bir yıl olması,

gerekmektedir.

54. Faiz desteği kapsamında yatırımcılara sağlanan avantajlar nelerdir?

Teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının % 70'ine kadar olan kısmı için ödenecek faizin veya kar payının aşağıdaki tabloda yer verilen puanları, Ekonomi Bakanlığınca da uygun görülmesi halinde azami ilk beş yıl için ödenmek kaydıyla bütçe kaynaklarından karşılanabilmektedir.

Bölgeler	Bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar		Stratejik yatırımlar ile Ar-Ge ve çevre yatırımları	
	TL kredi	Döviz veya dövize endeksli kredi	TL kredi	Döviz veya dövize endeksli kredi
1	---	---	5 puan	2 puan
2	---	---	5 puan	2 puan
3	3 puan	1 puan	5 puan	2 puan
4	4 puan	1 puan	5 puan	2 puan
5	5 puan	2 puan	5 puan	2 puan
6	7 puan	2 puan	5 puan	2 puan

55. Stratejik yatırımlar ile Ar-Ge ve çevre yatırımlarında bölge ayrımı var mıdır?

Stratejik yatırımları, araştırma ve geliştirme yatırımları ile çevre yatırımlarına ilişkin faiz desteği; bölge ayrımı yapılmaksızın Ekonomi Bakanlığınca da uygun görülmesi hâlinde azami ilk beş yıl için ödenmek kaydıyla bütçe kaynaklarından karşılanabilmektedir.

56. Finansal kiralama yöntemiyle gerçekleştirilecek yatırımlar için faiz desteği uygulanabilir mi?

Faiz desteği içeren teşvik belgelerine konu yatırımlardan finansal kiralama yöntemiyle gerçekleştirilecek olanlar için de faiz veya kar payı ödemelerini içeren iffa planı yapılması kaydıyla aynı şartlarla faiz desteği uygulanabilir.

57. Azami faiz desteği tutarı nedir?

Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında yapılacak yatırımlarda proje bazında sağlanacak faiz desteği tutarları ile bölge ayrımı olmaksızın Ar-Ge ve çevre yatırımları ile stratejik yatırımlarda uygulanacak azami faiz desteği tutarları aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Stratejik yatırımlarda azami faiz desteği tutarı, sabit yatırım tutarının yüzde beşini aşmamak kaydıyla 50 Milyon Türk Lirası olarak uygulanmaktadır.

Azami faiz desteği tutarı			
Bölgeler	Bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar	Ar-Ge ve çevre yatırımları	Stratejik yatırımlar
1	---	500.000 TL	50.000.000 TL
2	---	500.000 TL	50.000.000 TL
3	500.000 TL	500.000 TL	50.000.000 TL
4	600.000 TL	500.000 TL	50.000.000 TL
5	700.000 TL	500.000 TL	50.000.000 TL
6	900.000 TL	500.000 TL	50.000.000 TL

58. Stratejik yatırımlarda faiz desteği ödemelerine ne zaman başlanır?

Stratejik yatırımlarla ilgili olarak 31 Aralık 2013 tarihine kadar yapılacak müracaatlara istinaden düzenlenecek teşvik belgeleri kapsamında faiz desteği öngörülmüştür. Ancak bu belgeler kapsamında faiz desteği ödemelerine 1 Ocak 2013 tarihinden sonra başlanacaktır.

59. Döviz kredileri için faiz desteğinden yararlanılabilir mi?

Yararlanılabilir. Döviz kredisi ile gerçekleştirilecek yatırımlarda faiz desteği uygulaması, vade tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru dikkate alınarak yapılır.

60. Teşvik belgelerinde faiz desteği öngörülmesi, bu destekten yararlanılabilmesi için yeterli midir?

Teşvik belgesinde faiz desteği öngörülen yatırımcılar faiz desteğinden yararlanabilmek için Ekonomi Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü ile protokol imzalayan aracı kurumlardan birine başvururlar. Aracı kurum tarafından yapılan değerlendirme sonucunda kredi kullanımı veya finansal kiralama sözleşmesi yapılması uygun görülen projelere ilişkin faiz desteği müracaatları, yatırımcı adına protokolde belirtilen esaslar çerçevesinde aracı kurumca Genel Müdürlüğe yapılır. Müracaatın, Genel Müdürlük tarafından yapılacak değerlendirme sonucu uygun görülmesi gerekir.

61. Faiz desteği uygulamasında "aracı kurum" nasıl tanımlanmaktadır?

Faiz desteğini uygulayacak kamu bankaları dahil olmak üzere bankalar ve finansal kiralama şirketleri Karar'da aracı kurum olarak adlandırılmaktadır.

62. Faiz desteği uygulamasında birden fazla aracı kurumun başvurusu mümkün müdür?

Aynı teşvik belgesi kapsamı yatırım için faiz desteği uygulamasına yönelik olarak, yatırım süresince birden fazla aracı kurum talepte bulunamaz. Faiz desteğinden yararlandırılmaya başlandıktan sonra aracı kurum değiştirilmemek kaydıyla aynı teşvik belgesi kapsamı yatırım için birden fazla itfa tablosuna göre işlem yapılabilir. Stratejik yatırımlar için, faiz desteği uygulamasına yönelik olarak birden fazla aracı kurum talepte bulunabilir.

63. Her türlü yatırım için faiz desteği uygulanabilir mi?

Kullanılmış makine ve teçhizat için ve kamu iktisadi teşebbüsleri dahil kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının yapacağı yatırımlar için faiz desteği uygulanmaz.

64. Kullanılan kredilerin faiz, anapara veya kar paylarının ödenmemesi durumunda ne gibi yaptırımlar uygulanır?

Kullanılan kredilerin faiz, kâr payı veya anaparalarının yatırımcı tarafından itfa planlarında belirtilen sürelerde geri ödenmemesi halinde, yapılmayan ilk ödeme ilgili aracı kurum tarafından en kısa sürede Ekonomi Bakanlığına bildirilir ve Bakanlıkça faiz desteği ödemeleri durdurulur.

Yatırımcının kredi geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirdiğinin daha sonra ilgili aracı kurumca Bakanlığa bildirilmesi halinde, bildiri takip eden dönemler için faiz desteği ödemeleri başlangıçta öngörülen ödeme tarihlerinde herhangi bir uzatmaya gidilmeksizin tekrar başlatılır. Kredi geri ödemesine ait yükümlülüklerin yeniden aksamaması halinde faiz desteği ödemesine son verilir.

65. Yatırımın devri halinde faiz desteği nasıl uygulanır?

Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımın başka bir yatırımcıya devredilmesi durumunda, devralan yatırımcının teşvik belgesinde faiz desteğinin öngörülmüş olması ve aracı kurumca da uygun görülmesi halinde, yeni yatırımcı için eski itfa planındaki vade, miktar ve benzeri şartlar değiştirilmeksizin bakiye kredi için düzenlenecek yeni itfa planına göre faiz desteği ödenmesine devam edilir. Aksi takdirde faiz desteği uygulaması durdurulur.

66. Kredinin amacı dışında kullanılmasının yaptırımı nedir?

Aracı kurum, faiz desteğine esas olan kredinin teşvik belgesi kapsamındaki harcamalar için kullanılmasıyla yükümlüdür. Kredinin amacı dışında kullanıldığının tespiti halinde, Bakanlıkça ödenen faiz desteği tutarına ilgili bankanın bu kapsamdaki krediye uyguladığı faiz veya kâr payı oranı uygulanmak suretiyle bankaca tespit edilecek meblağın, finansal kiralama şirketlerince ise ödenen faiz desteği miktarına itfa planının düzenlenmesinde uygulanan faiz veya kâr payı üzerinden tespit edilen tutarın beş iş günü içerisinde bütçeye gelir yazılmak üzere muhasebe birimi hesabına yatırılması gerekir. Aksi takdirde söz konusu meblağlar Bakanlıkça, bankalar için Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki karşılık hesabından virman yapılarak veya diğer hukuki yöntemler kullanılarak, finansal kiralama şirketleri için ise 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanarak geri alınır.

C. Sigorta primi işveren hissesi desteği

67. Sigorta primi işveren hissesi desteğinin kapsamı nedir?

Büyük ölçekli yatırımlar, stratejik yatırımlar ile bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen yatırımlardan, tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgesinde kayıtlı istihdamı aşmamak kaydıyla; komple yeni yatırımlarda teşvik belgesi kapsamında gerçekleşen yatırımla sağlanan, diğer yatırım cinslerinde yatırımın tamamlanmasını müteakip, yatırıma başlama tarihinden önceki son altı aylık dönemde (mevsimsel özellik taşıyan yatırımlarda bir önceki yıla ait mevsimsel istihdam ortalamaları dikkate alınır) Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen aylık prim ve hizmet belgesinde bildirilen ortalama işçi sayısına teşvik belgesi kapsamında gerçekleşen yatırımla ilave edilen istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı aşağıda belirtilen sürelerde Bakanlık bütçesinden karşılanır.

Bölgeler	31.12.2013 tarihine kadar (bu tarih dahil) başlanılan yatırımlar	01.01.2014 tarihinden itibaren başlanılan yatırımlar
1	2 yıl	---
2	3 yıl	---
3	5 yıl	3 yıl
4	6 yıl	5 yıl
5	7 yıl	6 yıl
6	10 yıl	7 yıl

Stratejik yatırımlar için bu destek 6. bölgede on yıl, diğer bölgelerde yedi yıl süreyle uygulanır.

6. bölgede yapılan bölgesel veya büyük ölçekli yatırımların, "bir alt bölge desteğinden yararlanılacak yatırımlar" mahiyetinde olması halinde; sigorta primi işveren payı desteği 12 yıl olarak uygulanır.

Yararlanılan sigorta primi işveren hissesi desteğinin tutarı, bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen yatırımlar ile büyük ölçekli yatırımlarda sabit yatırım tutarının aşağıda belirtilen oranlarını geçemez.

	Bölgesel teşvik uygulamaları	Büyük ölçekli yatırımlar
Bölgeler	Sigorta primi işveren hissesi desteğinin sabit yatırım tutarına oranı (%)	Sigorta primi işveren hissesi desteğinin sabit yatırım tutarına oranı (%)
1	10	3
2	15	5
3	20	8
4	25	10

5	35	11
---	----	----

Stratejik yatırımlarda sigorta primi işveren hissesi desteğinin miktarı; 1, 2, 3, 4 ve 5. bölgelerde sabit yatırım tutarının % 15'ini geçemez.

68. Sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanmanın temel şartı nedir?

İşveren hissesine ait primlerin karşılanabilmesi için, işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermesi ve sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutar ile Bakanlıkça karşılanmayan işveren hissesine ait tutarın yasal süresi içerisinde ödenmiş olması şarttır.

69. Primlerin geç ödenmesinin yaptırımı nedir?

İşveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Bakanlıktan Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı işverenden tahsil edilir.

70. Sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasına ne zaman başlanabilir?

Sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasına, tamamlama vizesi tarihinin Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmesini takip eden aydan itibaren başlanır. Uygulamanın ilk başladığı ay esas alınarak teşvik belgesinde kayıtlı azami destek oranının aşılması kaydıyla, belgede belirtilen süre kadar yararlandırıldıktan sonra uygulamaya son verilir.

71. Gemi inşa yatırımlarında sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasının kapsamı nedir?

Genel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen, tersanelerin gemi inşa yatırımlarında tamamlama vizesi şartı aranmaksızın belge konusu geminin yapımında istihdam edilen işçiler için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı Ekonomi Bakanlığınca karşılanabilir. Bu destek, gemi inşası devam etse dahi yatırıma başlama tarihinden itibaren en fazla on sekiz ay süreyle uygulanır. Yat, yüzer tesis ve deniz araçları da bu kapsamda değerlendirilir.

72. Alt işverenler tarafından istihdam edilen işçiler için de bu destekten yararlanılabilir mi?

Yatırıma ait tesiste, işverenin sosyal güvenlik işyeri numarası altında ilgili mevzuatta belirlenen alt işverenler tarafından istihdam edilen işçi sayısı da dikkate alınabilir.

73. Yatırımın devri halinde devralan tarafından destekten yararlanılmaya devam edilebilir mi?

Yatırımın devri halinde uygulamadan; devir tarihine kadar devreden, devir tarihinden sonra ise aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla kalan süre kadar devralan yararlanır.

D. Sigorta primi desteği

74. Sigorta primi desteğinin kapsamı nedir?

6. bölgede; büyük ölçekli yatırımlar, stratejik yatırımlar, bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında teşvik belgesine istinaden gerçekleştirilecek yatırımlar ve Ar-Ge ve çevre yatırımları ile sağlanan ilave istihdam için, tamamlama vizesi yapılan teşvik belgesinde kayıtlı istihdam sayısını aşmamak kaydıyla, işveren tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmesi gereken sigorta primi işçi hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı, tamamlama vizesinin yapılmasını müteakip 10 yıl süreyle işveren adına Ekonomi Bakanlığı bütçesinden karşılanabilir

75. Sigorta primi desteğinden yararlanmanın temel şartı nedir?

Bu destekten yararlanabilmesi için, aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmesi ve Ekonomi Bakanlığınca karşılanmayan işçi hissesine ait tutarın yasal süresi içerisinde ödenmiş olması şarttır.

76. Primlerin geç ödenmesinin yaptırımı nedir?

Yatırımcı tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Bakanlıktan Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı işverenden tahsil edilir.

77. Sigorta primi desteği uygulamasına ne zaman başlanabilir?

Sigorta primi desteği uygulamasına, tamamlama vizesi tarihinin Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmesini takip eden aydan itibaren başlanır.

78. Alt işverenler tarafından istihdam edilen işçiler için de bu destekten yararlanılabilir mi?

Yatırıma ait tesiste, işverenin sosyal güvenlik işyeri numarası altında ilgili mevzuatta belirlenen alt işverenler tarafından istihdam edilen işçi sayısı da dikkate alınabilir.

79. Yatırımın devri halinde devralan tarafından destekten yararlanılmaya devam edilebilir mi?

Yatırımın devri halinde uygulamadan devir tarihine kadar devreden, devir tarihinden sonra ise aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla kalan süre kadar devralan yararlanır.

E. Gelir vergisi stopajı desteği

80. Gelir vergisi stopajı desteğinin kapsamı nedir?

6. bölge için düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlarla sağlanan ilave istihdam için, belgede kayıtlı istihdam sayısını aşmamak kaydıyla, işçilerin ücretlerinin asgari ücrete tekabül eden kısmı üzerinden hesaplanan gelir vergisi, yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçtiği tarihten itibaren on yıl süreyle verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilir.

Gelir vergisi stopajı desteği uygulanan ücretlerin vergilendirilmesinde, öncelikle asgari geçim indirimi dikkate alınır.

Gelir vergisi stopajı teşvikinden teşvik belgesi kapsamında 1.7.2012 tarihinden itibaren 31.12.2023 tarihine kadar gerçekleşen yatırımlarda, yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan tarihten itibaren 10 yıl süreyle yararlanılması mümkündür. Örneğin 31.12.2023 tarihinde kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan bir yatırım için gelir vergisi stopajı teşviki en son 31.12.2033 tarihine kadar uygulanacaktır. Yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan dönemden itibaren herhangi bir nedenle gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanılmaması durumunda 10 yıllık sürenin uzaması mümkün değildir.

81. Yatırımın tamamlanmaması veya teşvik belgesinin iptalinde nasıl bir yaptırım söz konusudur?

Yatırımın tamamlanamaması veya teşvik belgesinin iptal edilmesi halinde, gelir vergisi stopajı desteği uygulaması nedeniyle terkin edilen vergiler, vergi ziyai cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur.

82. Yatırımın devri halinde devralan tarafından destekten yararlanılmaya devam edilebilir mi?

Yatırımın faaliyete geçmesinden önce devri halinde devralan, aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla gelir vergisi stopajı desteğinden yararlanır. Yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçmesinden sonra devri halinde, gelir vergisi stopajı desteği uygulamasından devir tarihine kadar devreden, devir tarihinden sonra ise kalan süre kadar devralan yararlanır.

F. İndirimli kurumlar vergisi uygulaması

83. İndirimli kurumlar vergisi uygulaması nedir?

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 32. maddesinde kurumlar vergisi oranı % 20 olarak belirlenmiştir. İndirimli kurumlar vergisi uygulaması, 5838 Sayılı Kanun ile Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen 32/A maddesi kapsamında teşvik belgesine bağlanmış olan yatırımlardan sağlanan kazançlara % 20'den daha düşük bir oranda kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle yatırımların Devletçe desteklenmesini sağlayan bir düzenlemedir.

6322 sayılı "Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile bu maddede yapılan bir takım değişiklikler sayesinde maddenin son hali 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'yla yapılan yeni düzenlemelere uyumlu hale getirilmiştir. İndirimli kurumlar vergisi oranları ile yatırıma katkı oranları Kanun'un verdiği yetki çerçevesinde Bakanlar Kurulu tarafından belirlenmiştir.

84. İndirimli kurumlar vergisi yatırımcıların hangi kazançlarına uygulanır?

İndirimli vergi oranı, yatırımcıların teşvik belgesine bağlanmış yatırımlardan elde edecekleri kazançta uygulanır. Ancak hesaplanacak yatırım katkı tutarına mahsuben, gerçekleştirilen yatırım harcamasını aşmamak ve toplam yatırıma katkı tutarının büyük ölçekli ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamındaki yatırımlarda; 2. bölgede % 10'unu, 3. bölgede % 20'sini, 4. bölgede % 30'unu, 5. bölgede % 50'sini ve 6. bölgede % 80'ini, stratejik yatırımlarda 6. bölgede % 80'ini, diğer bölgelerde % 50'sini geçmemek üzere yatırım döneminde yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlarına indirimli kurumlar vergisi uygulanabilir.

85. İndirimli vergi oranı uygulamasından hangi mükellefler yararlanabilir?

Sağlanan vergisel teşvikten kurumlar vergisi mükelleflerinin yanında gelir vergisi mükellefleri de yararlanabilir. İndirimli oranlar stopaj suretiyle yapılan vergilendirmede uygulanamayacaktır.

86. İndirimli kurumlar vergisi uygulaması dışında tutulan mükellef ve yatırımlar hangileridir?

Şartların tamamı sağlansa da bazı kurumlar veya yatırımlar, indirimli kurumlar vergisi uygulamasından yararlanamamaktadır. Bu kurum ve yatırımlar Kanun'da;

1. Finans ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösteren kurumlar,
2. İş ortaklıkları,
3. 4283 sayılı Kanun kapsamında (yap-işlet modeli) elektrik enerjisi üretim tesisi yatırımları,
4. 3996 sayılı Kanun kapsamında (yap-işlet-devret) yapılan yatırımlar
5. Rödovans sözleşmelerine bağlı olarak yapılan yatırımlar,

olarak sayılmaktadır.

87. Vergi indirimi hangi yatırımlar için geçerlidir?

Vergi indirimi, büyük ölçekli yatırımlar, bölgesel uygulama kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlar ve stratejik yatırımlar için geçerlidir.

88. İndirimli vergi uygulamasından yararlanamayacak harcamalar nelerdir?

Arazi-arsa, royalti, yedek parça ve amortisman tabi olmayan diğer harcamalar yatırıma katkı tutarının tespitinde dikkate alınmaz ve bu harcamalar indirimli vergi uygulamasından yararlanamaz.

89. İndirimli vergi uygulamasına ne zaman başlanır?

Ekonomi Bakanlığı tarafından teşvik belgesine bağlanan yatırımlardan elde edilen kazançlar, yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan hesap döneminden itibaren indirimli vergi uygulamasından yararlanabilir. Ancak 84. soruda belirtildiği üzere belli sınırlar dahilinde indirimli kurumlar vergisi oranı yatırım döneminde yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde edilen kazançlarına da uygulanabilmektedir.

90. İndirimli vergi oranı uygulamasında sınır var mıdır?

Vergi indirimi, devlet tarafından indirimli vergi uygulaması suretiyle tahsilinden vazgeçilen vergi tutarının, söz konusu yatırıma sağlanan yatırıma katkı tutarına ulaşıncaya kadar uygulanacaktır.

91. Yatırıma katkı tutarı ve yatırıma katkı oranı nedir?

Yatırıma katkı tutarı, yatırımların, indirimli kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle tahsilinden vazgeçilen vergi yoluyla Devletçe karşılanacak kısmıdır. Yatırıma katkı oranı ise yatırıma katkı tutarının yapılan toplam yatırıma bölünmesi suretiyle bulunacak orandır.

92. 31.12.2013 tarihine kadar yatırıma başlanması halinde uygulanacak yatırıma katkı oranları ve kurumlar vergisi indirim oranları nedir?

Bölgeler	Bölgesel teşvik uygulamaları		Büyük ölçekli yatırımlar	
	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)
1	15	50	25	50
2	20	55	30	55
3	25	60	35	60
4	30	70	40	70
5	40	80	50	80
6	50	90	60	90

93. 01.01.2014 tarihinden itibaren yatırıma başlanması halinde uygulanacak yatırıma katkı oranları ve kurumlar vergisi indirim oranları nedir?

Bölgeler	Bölgesel teşvik uygulamaları		Büyük ölçekli yatırımlar	
	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)
1	10	30	20	30
2	15	40	25	40
3	20	50	30	50

4	25	60	35	60
5	30	70	40	70
6	35	90	45	90

6. bölgede yapılan bölgesel veya büyük ölçekli yatırımların, "bir alt bölge desteğinden yararlanılacak yatırımlar" mahiyetinde olması halinde, öngörülen yatırıma katkı oranına 5 puan ilave edilecektir.

94. Stratejik yatırımlar için uygulanacak yatırıma katkı oranları ve kurumlar vergisi indirim oranları nedir?

Stratejik yatırımlar için tüm bölgelerde uygulanacak vergi indirim oranı % 90 ve yatırıma katkı oranı % 50'dir.

95. İndirimli vergi oranı geçici vergi dönemlerinde uygulanabilir mi?

İndirimli kurumlar vergisi, yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçilmiş olması şartıyla geçici vergi dönemlerinde de uygulanabilir. Yatırıma katkı tutarının belli oranları ile sınırlı olan ve yatırım döneminde diğer kazançlara da uygulanması mümkün olan indirimli vergi uygulaması için de aynı imkan bulunmaktadır.

96. İndirimli orandan yararlanma şartlarının ihlali halinde uygulanacak yaptırım nedir?

Şartlar sağlanmadan indirimli vergi oranı uygulamasından yararlanılması durumunda, zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Bu durumda ayrıca vergi ziyaı cezası uygulanmayacaktır.

97. Yatırımın devri halinde indirimli kurumlar vergi uygulamasından yararlanılmaya devam edilebilir mi?

Yatırımın faaliyete geçmesinden önce devri halinde, devralan kurum, aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla indirimli vergi oranından yararlanır. Yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçmesinden sonra devri halinde indirimli vergi oranından devir tarihine kadar devreden, devir tarihinden sonra ise devralan, aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla yatırıma katkı tutarının kalan kısmı için yararlanır.

98. Tevsi yatırımlarda indirimli kurumlar vergisi uygulanacak kazancın tespiti nasıl yapılır?

Tevsi yatırımlarda, elde edilen kazancın işletme bütünlüğü çerçevesinde ayrı hesaplarda izlenmek suretiyle tespit edilebilmesi halinde indirimli oran bu kazançta uygulanır. Kazancın ayrı bir şekilde tespit edilememesi halinde ise indirimli oran uygulanacak kazanç, yapılan tevsi yatırım tutarının, dönem sonunda kurumun aktifine kayıtlı bulunan toplam sabit kıymet tutarına (devam eden yatırımlara ait tutarlar da dahil) oranlanması suretiyle belirlenir. Bu hesaplama sırasında işletme aktifinde yer alan sabit kıymetlerin kayıtlı değeri yeniden değerlendirilmiş tutarları ile dikkate alınır.

99. "Yeniden değerlendirilmiş tutar" ve sabit kıymet tutarı" neyi ifade etmektedir?

Bu konuda Kanun veya tebliğlerde bir açıklama bulunmamaktadır. Ancak, Maliye Bakanlığı tarafından bu konuda verilen özetlerde, yeniden değerlendirilmiş tutarın Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 298. maddesinde göre uygulanan enflasyon düzeltmesi anlamına geldiği belirtilmiştir. Bu durumda, tevsi yatırımlarda kazancın ayrıca tespit edilememesi durumunda indirimli vergi uygulanacak tutarın hesaplanmasında, sabit kıymetlerin en son enflasyon düzeltmesi sonucunda ortaya çıkan düzeltilmiş değerlerinin dikkate alınması gerekmektedir. Söz konusu sabit kıymetler için ayrıca yeniden değerlendirme yapılmayacaktır.

Sabit kıymet tutarı ise yine Maliye Bakanlığı tarafından verilen özetlerde belirtildiği üzere, sabit kıymetlerin amortisman tutarı düşülmemiş brüt değerini ifade etmektedir.

özdoğrular
serbest muhasebeci mali müşavirlik ltd.şti.
"Chartered Accountants & Auditors Ltd."

G. Yatırım yeri tahsisi

100. Teşvik belgesine bağlanmış yatırımlar için yatırım yeri tahsis edilebilir mi?

Teşvik belgesine bağlanmış büyük ölçekli yatırımlar, stratejik yatırımlar ile bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar için Maliye Bakanlığınca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde yatırım yeri tahsis edilebilir.

Kurumlar Vergisi Kanunu gereği finans ve sigortacılık konularında faaliyet gösteren kurumlar ve iş ortaklıkları ile 4283 sayılı Yap-İşlet Modeli ile Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirilen yatırımlar kapsam dışı bırakılmıştır.